

CMUL Digital Heritage Collection: จากเอกสารมรดกสู่สารสนเทศดิจิทัล
CMUL Digital Heritage Collection: From Paper Documents
to Digital Files

กชพร ศรีพรรณม์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ e-mail: kochaporn@lib.cmu.ac.th

บทคัดย่อ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นศูนย์การเรียนรู้ระดับแนวหน้าที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของอาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษา รวมทั้งเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ของประชาคมภาคเหนือ และประเทศไทย สำนักหอสมุดเล็งเห็นความสำคัญของข้อมูลเอกสารมรดกภูมิปัญญาภาคเหนือ การสงวนรักษา และอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทจึงได้จัดทำฐานข้อมูล CMUL Digital Heritage Collection ขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างฐานข้อมูลเอกสารมรดกฉบับเต็ม 2) เพื่ออนุรักษ์ และสงวนรักษาเอกสารมรดกให้ยั่งยืนพร้อมทั้งรวบรวมองค์ความรู้ของเอกสารมรดกที่สำคัญของภาคเหนือมาไว้ในแหล่งเดียวกันรูปฐานข้อมูล 3) เพื่อรวบรวมและเผยแพร่เอกสารมรดกฉบับเต็มอย่างเป็นระบบ 4) เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้จากเอกสารมรดกผ่านเว็บไซต์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ 1) วางแผนการดำเนินงานกำหนดประเภทของเอกสารมรดกที่จะดำเนินการ 2) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณสนับสนุน 3) กำหนดเมทาตา 4) ดำเนินการจัดเตรียมและแปลงผันเอกสารมรดกให้อยู่ในรูปสารสนเทศดิจิทัล 5) สร้างฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม 6) เผยแพร่ฐานข้อมูลเอกสารมรดกฉบับเต็ม 7) ติดตามผลการดำเนินงาน 8) ประเมินผลการใช้ฐานข้อมูล

จากการประเมินผลการใช้ฐานข้อมูล พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล Digital Heritage Collection ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสืบค้น ด้านการแสดงผล และด้านการเผยแพร่ ซึ่งได้มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และวางแผนการดำเนินงานในการเพิ่มเติมข้อมูลเอกสารมรดกประเภทอื่น และแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

ฐานข้อมูล CMUL Digital Heritage Collection ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม จากเอกสารมรดกที่มีคุณค่าซึ่งแสดงผลในรูปเอกสารฉบับเต็มจำนวนกว่า 800 รายการ ที่มีการดำเนินงานทุกขั้นตอนอย่างมีมาตรฐานในการจัดการทรัพยากร

สารสนเทศเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้จากเอกสารมรดกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ให้แก่มวลมนุษยชาติ
ได้ศึกษาอย่างกว้างขวางผ่านเว็บไซต์

คำสำคัญ: เอกสารมรดก, ฐานข้อมูล, เมทาดาตา, การสงวนรักษา, การอนุรักษ์และบำรุงรักษา,
การแปลงผัน, ฐานข้อมูลเอกสารมรดก, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ABSTRACT

Chiang Mai University Library, the topflight learning center, who collects all types of information resources to support the teaching of professors, researchers and students, as well as the source of learning and community of northern Thailand. Chiang Mai University Library has realized the importance of intellectual heritage of Northern Thailand. By the importance of the preservation and conservation of all types of information, so Chiang Mai University Library has implemented a database by the name "CMUL Digital Heritage Collection". The objectives are as follows 1.To create a databasefullheritage documents. 2. To conserve andpreserve heritage documentstosustainability and that's be collection of Northern knowledgeinto thesame source. 3. To collect andpublish full heritage documentsby usingthe system thatthe public caneasilyaccessanywhere andanytime. 4. To disseminateknowledgeof heritage documentsthrough the website. Thus the implementation planning of database management has been planned for effectiveness and efficiency which plans are as follows. 1. Planningdefine the type ofheritage documents 2. Preparefundingproposals. 3. Assignmetadata 4. To performed and digitize on heritage documents. 5. Create a databasefull documentation. 6. Publish the full database of heritage documents. 7. Monitoring theimplementation. 8. Evaluate the use ofdatabase, with a survey of user satisfaction by Purposive sampling method then collect quantitative data to analysis statistical percentage.

The results showed that Service Receivers were satisfied with the high level of all aspects such as the content, the search, the rendering and dissemination of information which was introduced to improve the work process. And implementation

plan for more information and other ancient documents translated into English to prepare for ASEAN Community.

CMUL Digital Heritage Collection database is a source of learning and wisdom. Historical, religious and cultural from heritage documents valuable. The results in full documentation of more than 800 items with all operating procedures are standard. And consistency in information resources management. To disseminate knowledge of heritage documents that mankind has studied extensively through the website.

Keywords: Heritage manuscripts, Database, Metadata, Conservation, Preservation and conservation, Digitization, CMUL Digital Heritage Collection, Chiang Mai University Library

บทนำ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มุ่งพัฒนาสำนักหอสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ระดับแนวหน้า โดยได้กำหนดเป้าหมายสำคัญของการเป็นศูนย์การเรียนรู้ ที่สนองต่อแผนกลยุทธ์ สำนักหอสมุด ระยะ 5 ปี และการพัฒนามหาวิทยาลัยในการมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยและมหาวิทยาลัยดิจิทัล ประกอบด้วย การเป็นห้องสมุดดิจิทัล ห้องสมุดสนับสนุนการวิจัยศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นภาคเหนือ และแหล่งข้อมูลกลุ่มประเทศอาเซียนและ GMS

ในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นภาคเหนือ ได้ให้ความสำคัญต่อการรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ เกี่ยวกับท้องถิ่นภาคเหนือ ทั้งในรูปของเอกสารมรดก (Heritage manuscripts) สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การสร้างฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม การนำออกเผยแพร่เพื่อให้บริการการอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท

ในส่วนการดำเนินการด้านเอกสารมรดก มุ่งดำเนินการสงวนรักษา และอนุรักษ์เอกสารมรดกที่มีอยู่ในห้องสมุดแต่เดิม และการรวบรวม เผยแพร่เอกสารมรดกที่มีอยู่ในท้องถิ่นในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยนำมาสร้างฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มในชื่อว่า CMUL Digital Heritage Collection เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง ผ่านเว็บไซต์ โดยในปี 2550 ได้จัดทำโครงการ Digitization Initiative for Traditional Manuscripts of Northern Thailand เสนอขอทุนสนับสนุนจากบริษัท อีเอ็มซี คอร์ปอเรชั่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้โครงการ EMC Heritage Trust และได้ผ่านการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลทุนสนับสนุนจากโครงการ EMC Heritage Trust เป็น 1 ใน 7 โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ นับเป็นโครงการแรกของประเทศไทยที่ได้รับรางวัลนี้จากไบสมัคร 325 ไบสมัครจากทั่วโลก ในระยะเริ่มโครงการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ร่วมมือกับ 3 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศูนย์

เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) และต่อมาในปี 2551 ได้ขยายการดำเนินงาน โดยร่วมกับสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ *Prof. Emeritus Harald Hundius* ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเยอรมัน เพื่อแปลงแผ่นไมโครฟิล์มเอกสารมรดก และในปี 2557 ได้วางแผนร่วมจัดทำโครงการ Direct Digitisation of Manuscripts in Northern Thailand กับ *Prof. Emeritus Harald Hundius* เพื่อแปลงแผ่นเอกสารมรดกต้นฉบับในวัดต่างๆ ในภาคเหนือ ที่ยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จจากโครงการแปลงแผ่นเอกสารมรดกของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลเยอรมัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างฐานข้อมูลเอกสารมรดกฉบับเต็ม
2. เพื่อรวบรวม และเผยแพร่เอกสารมรดกฉบับเต็มอย่างเป็นระบบ เข้าถึงได้อย่างสะดวกทุกที่และตลอดเวลา
3. เพื่ออนุรักษ์ และสงวนรักษาเอกสารมรดกให้ยั่งยืน โดยการซ่อมบูรณะ และบำรุงรักษาเอกสารมรดกต้นฉบับ และแปลงแผ่นเอกสารมรดกต้นฉบับ และไมโครฟิล์มเอกสารมรดกให้อยู่ในรูปสารสนเทศดิจิทัล และเผยแพร่ในฐานข้อมูล
4. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้จากเอกสารมรดกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ให้แก่มวลมนุษยชาติได้ศึกษาอย่างกว้างขวางผ่านเว็บไซต์

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

1. วางแผนการดำเนินงานกำหนดประเภทของเอกสารมรดกที่จะดำเนินการ ประกอบด้วย (1) เอกสารมรดกต้นฉบับที่มีให้บริการในสำนักหอสมุด 3 ประเภท ได้แก่ พับสา ไບลาน และสมุดข่อย (2) ไมโครฟิล์มเอกสารมรดกของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. จัดทำโครงการเสนอของบประมาณสนับสนุนทั้งจากหน่วยงานภายนอก และจากสำนักหอสมุด
3. กำหนดเมตาดาตา (Metadata) เพื่อใช้ในการอธิบายรายละเอียดของเอกสารมรดกตามหลักมาตรฐานสากล โดยอ้างอิงจาก Dublin Core Metadata มีการกำหนดรายละเอียดร่วมกันระหว่างผู้รู้ด้านเอกสารมรดกจากสถาบันวิจัยสังคม ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ล้านนา ร่วมกับบรรณารักษ์ของสำนักหอสมุด
4. ดำเนินการจัดเตรียม และแปลงแผ่นเอกสารมรดกให้อยู่ในรูปสารสนเทศดิจิทัล
 - 4.1 เอกสารมรดกต้นฉบับที่มีให้บริการในสำนักหอสมุด
 - 4.1.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกสารมรดก และภาษาล้านนา ภาษาไทลื้อ และภาษาบาลี ดำเนินการตรวจสอบ และจัดเรียงหน้าให้ถูกต้อง พร้อมจัดทำเรื่องย่อเป็นภาษาไทย เพื่อความสะดวกในการนำข้อมูลไปลงรายการในฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และผู้รับบริการสามารถอ่านเรื่องย่อเป็นภาษาไทยได้

4.1.2 อนุรักษ์ และบำรุงรักษาเอกสารมรดก โดยดำเนินการตามหลักวิชาการทางวิทยาศาสตร์จากบรรณารักษ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์เอกสารมรดกของสำนักหอสมุด เพื่อทำความสะอาด และซ่อมบูรณะเอกสารมรดกเพื่อยืดอายุการใช้งาน และให้อยู่ในสภาพที่พร้อม ก่อนนำไปแปลงผันข้อมูล

4.1.3 แปลงผันเอกสารให้อยู่ในรูปดิจิทัล (Digitized) ด้วยกล้องดิจิทัล และเครื่องสแกนเนอร์ โดยดำเนินการตามมาตรฐานสากลด้านคุณภาพความคมชัด การปรับขนาดให้เหมาะสม และการกำหนดชื่อเอกสารดิจิทัล โดยใช้มาตรฐานการแปลงผันข้อมูลให้อยู่ในรูปเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Image Standard) และมาตรฐานการกำหนดชื่อแฟ้มเอกสาร (Electronic file name standard)

4.2 ไมโครฟิล์มเอกสารมรดก

4.2.1 วางแผนและดำเนินการร่วมกับสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ *Prof. Emeritus Harald Hundius* ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเยอรมัน เพื่อแปลงผันไมโครฟิล์มเอกสารมรดก

4.2.2 แปลงผันไมโครฟิล์มเอกสารมรดก ดำเนินการโดย *Prof. Emeritus Harald Hundius*

4.3 ร่วมจัดทำโครงการ Direct Digitisation of Manuscripts in Northern Thailand กับ *Prof. Emeritus Harald Hundius* เพื่อแปลงผันเอกสารมรดกต้นฉบับในวัดต่างๆ ในภาคเหนือ ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจากโครงการแปลงผันเอกสารมรดกของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดย *Prof. Emeritus Harald Hundius* ได้ขอสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเยอรมัน จะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2557

5. สร้างฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม

5.1 สร้างฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม จากเอกสารมรดกต้นฉบับ ที่พัฒนาโดยโปรแกรมเมอร์ของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5.2 ได้ฐานข้อมูลเอกสารมรดกในลักษณะ Offline Database และภาพดิจิทัลจากการแปลงผันไมโครฟิล์มเอกสารมรดกจากโครงการสร้างฐานข้อมูลเอกสารมรดกของ *Prof. Emeritus Harald Hundius*

6. นำฐานข้อมูลเอกสารมรดก CMUL Digital Heritage Collection ออกเผยแพร่ที่ http://library.cmu.ac.th/digital_collection/digitalheritage เพื่อให้สาธารณชนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง

7. ติดตามผลการดำเนินงาน โดยการประชุม เพื่อปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงาน

8. ประเมินผลการใช้ฐานข้อมูล โดยสอบถามจากผู้ให้บริการ และผู้รับบริการโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าร้อยละและได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงในการเพิ่มเติมข้อมูลเอกสารมรดกประเภทอื่น และการแปลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษา

1.1 ฐานข้อมูล CMUL Digital Heritage Collection สำนักหอสมุดมีฐานข้อมูล Digital Heritage Collection ซึ่งเป็นฐานข้อมูลเอกสารมรดกฉบับเต็มที่มีการอธิบายรายละเอียดของเอกสาร (Metadata) จำนวน 13 elements ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง (TITLE) ผู้แต่ง (CREATOR) หัวเรื่อง (SUBJECT) คำสำคัญ (KEYWORDS) เรื่องย่อ (SUMMARY) แหล่งที่ทำดิจิทัล (Digitization Location) ชื่อผู้จาร (Name of script) ชื่อผู้บริจาค (Name of Donor) ชื่อผู้สำรวจ (Investigator) จุลศักราช ที่จาร (Hulsakrach of Script) พุทธศักราช ที่สำรวจ (Buddhist era of Investigation) ประเภทของวัสดุ (TYPE) จำนวน (FORMAT of ORIGINAL) รูปแบบไฟล์เอกสาร (DIGITAL FORMAT) รหัส/เลขทะเบียน (IDENTIFIER NUMBER) อักษร (SCRIPT) ภาษา (LANGUAGE) ลิขสิทธิ์ของหน่วยงานที่ทำดิจิทัล (Rights of Digitization Institution) สภาพเอกสาร (Manuscript Condition) ลักษณะชุด (Integrity) การอนุรักษ์ซ่อมแซม (Resolution Detail) ในปี 2556 มีจำนวนเอกสารมรดก 800 ระเบียบ

1.2 เมทาดาตา (Metadata) เอกสารมรดกเป็นเมทาดาตาด้านแบบสำหรับอธิบายรายละเอียดของข้อมูลเอกสารมรดกตามมาตรฐานสากล โดยอ้างอิงจาก Dublin Core Metadata จากการกำหนดรายละเอียดร่วมกันระหว่างผู้รู้ด้านเอกสารมรดกจากสถาบันวิจัยสังคม ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ล้านนา ร่วมกับบรรณารักษ์ของสำนักหอสมุด

1.3 การอนุรักษ์ และบำรุงรักษาเอกสารมรดกต้นฉบับให้มีอายุยืนนาน ใช้หลักวิชาหลักวิชาการทางวิทยาศาสตร์ในการอนุรักษ์และบำรุงรักษา โดยบรรณารักษ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์เอกสารมรดกของสำนักหอสมุด

1.4 การทำงานร่วมกันเพื่อการอนุรักษ์ และเผยแพร่มรดกของมวลมนุษยชาติ โดยสำนักหอสมุดดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ หน่วยงานภายนอก คือ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) และต่างประเทศ โดยผ่าน Prof. Emeritus Harald Hundius

1.5 ฐานข้อมูลเอกสารมรดกในลักษณะ Offline Database และภาพดิจิทัลจากการแปลงแผ่นไมโครฟิล์มเอกสารมรดก จากการแปลงแผ่นไมโครฟิล์มเอกสารมรดกของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยโครงการสร้างฐานข้อมูลเอกสารมรดกของ Prof. Emeritus Harald Hundius

1.6 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อฐานข้อมูล Digital Heritage Collection ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสืบค้น ด้านการแสดงผล และด้านการเผยแพร่ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และวางแผนการดำเนินงานในการเพิ่มเติมข้อมูลเอกสารมรดกประเภทอื่น และแปลข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

2. อภิปรายผล

การดำเนินการสร้างฐานข้อมูล CMUL Digital Heritage Collection มีความต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี 2550 จนถึงปัจจุบัน เนื่องด้วยได้รับความกรุณาจาก ม.ร.ว.ดร.รุจยา อากาศ อดีตผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และอดีตผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นที่ปรึกษาโครงการ และให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการมาโดยตลอด มีการร่วมมือกับผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกสารมรดกในการกำหนด เมทาตาทำให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศด้านเอกสารมรดกคือ Prof. Emeritus Harald Hundius ทำให้การสร้างฐานข้อมูลไม่จำกัดเฉพาะเอกสารมรดกต้นฉบับที่มีให้บริการในสำนักหอสมุด แต่ขยายไปสู่การแปลงแผ่นไมโครฟิล์มเอกสารมรดกที่สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้ดำเนินการถ่ายไว้ และการแปลงแผ่นเอกสารมรดกในลักษณะ Direct digitization ที่มีอยู่ตามวัดต่างๆ ในภาคเหนือ ที่ยังคงค้างไม่ได้ดำเนินการตามโครงการของสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ทำให้ฐานข้อมูลมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในอนาคต และเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 การสร้างฐานข้อมูล CMUL Digital Heritage Collection ควรแปลฐานข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ จะเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

3.2 การสร้างฐานข้อมูลเอกสารมรดกของท้องถิ่น ของสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ ควรใช้มาตรฐานสากล การลงรายการอธิบายรายละเอียดของเอกสาร (Metadata) เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานในการจัดทำฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม และการสืบค้นจากแหล่งเดียว (Single search) ฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ ต่อประเทศชาติ และมวลมนุษยชาติต่อไป

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

ฐานข้อมูล CMUL Digital Heritage Collection เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย และประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมจากเอกสารมรดกที่มีมาตรฐาน และหลักวิชาในการอนุรักษ์ สงวนรักษา และการจัดการทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลทำให้สามารถเข้าถึงเอกสารมรดกฉบับเต็มได้อย่างสะดวก รวดเร็วผ่านเว็บไซต์

2. ประโยชน์ต่อห้องสมุด หน่วยงานด้านอนุรักษ์เอกสารมรดก และชุมชน

2.1 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ห้องสมุด และหน่วยงานด้านอนุรักษ์เอกสารมรดก ในการศึกษาดูงานด้านการอนุรักษ์ และสงวนรักษาเอกสารมรดก การแปลงแผ่นเอกสารมรดก การสร้างฐานข้อมูลเอกสารมรดกฉบับเต็ม ที่สามารถนำความรู้ และประสบการณ์จากสำนักหอสมุดไปต่อยอดพัฒนาการอนุรักษ์ และสงวนรักษาเอกสารมรดกของหน่วยงานให้เป็นประโยชน์ต่อไป

2.2 เมทาดาตา (Metadata) ต้นแบบที่สำนักหอสมุดจัดทำขึ้นร่วมกับผู้รู้ด้านเอกสารมรดกจากสถาบันวิจัยสังคม ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ล้านนา นั้น หอสมุดหรือหน่วยงานอื่นสามารถนำไปใช้ในการอธิบายรายละเอียดเอกสารมรดกในการสร้างฐานข้อมูลได้เป็นอย่างดี

รายการอ้างอิง

- Darnton, Robert. (2009). *The case for books : past, present, and future*. New York: PublicAffairs.
- Federal Agencies Digitization Guidelines Initiative. (2012). A Resource List for Standards Related to Digital Imaging of Print, Graphic, and Pictorial Materials. Retrieved October 10, 2013, from <http://www.digitizationguidelines.gov/guidelines/digitize-standards.html>
- Hughes, Lorna M. (2004). *Digitizing collections : strategic issues for the information manager*. London: Facet.
- นงคราญ วณีสอน. (2538). *คู่มือการอนุรักษ์และบำรุงรักษาหนังสือ เอกสารหายาก*. เชียงใหม่: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สำนักหอสมุด. (2538). *รายชื่อเอกสารโบราณ*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย.
- เรณู วิชาศิลป์. (2548). *การศึกษาอักษรและเอกสารโบราณภาษาไทย*. เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ. (2548). *คู่มือการอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุลายลักษณ์อักษรของสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.